Пізнаємо природу

Сьогодні 18.03.2024

Υροκ №51

Дата: 19.03.2024

Клас: 6-А,Б

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: № 51

Вчитель: Капуста В.М.

Що таке мистецтво виживання. Повторення. Планети земної групи

Мета уроку:

- допомогти учням засвоїти основні принципи співіснування організмів у природному середовищі, включаючи взаємозв'язки між різними видами і їх вплив на екосистему;
- продовжити знайомити з поняттями паразитизму та хижацтва, їхніми особливостями, взаєминами з іншими організмами та впливом на біорізноманіття та структуру популяцій, різноманітністю організмів, які використовують паразитичний або хижацький спосіб живлення, та їхніми адаптаціями до цього способу життя,
- порівняти та проаналізувати адаптації паразитів та хижаків до їхнього життя у природному середовищі, визначити їхню роль в регуляції популяцій та балансу екосистем,
- дати зрозуміти важливість збереження різноманітності видів та функціонування екосистем для збереження природних ресурсів та підтримання екологічної рівноваги.

Організація класу

Любі діти, добрий день! Зичу праці і старання, А ще, друзі, всім бажаю Сил, натхнення на весь день!

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

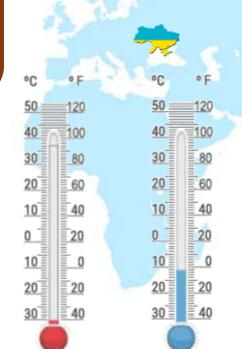

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Перевірка домашнього завдання

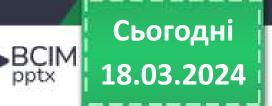
Назви типи середовищ існування організмів. Як ти розумієш колообіг хімічних елементів у природі? Хто такі утворювачі (продуценти)? Хто такі споживачі (редуценти)? Хто такі руйнівники (редуценти)? Наведи приклади ланцюгів живлення.

Повторення. Планети земної групи

_{Підручник.} Сторінка

Цікавинка

Це єдина планета, наповерхні якої є вода в трьох агрегатних станах, і поки єдина відома планета, на якій існує життя. Атмосфера й океан пом'якшують клімат Землі, акумулюють сонячну енергію поблизу екватора й переносять її в холодні північні широти.

Зошит. Сторінка

Слово вчителя

Мистецтво організмів пристосовуватися вражає навіть людину з багатою уявою. Організми живуть у вічному холоді Арктики й Антарктики, серед безводних гарячих пісків Сахари й пустелі Наміб, під величезним тиском води в Маріанському жолобі, на багатокілометровій глибині літосфери.

За характером змін пристосування поділяють на:

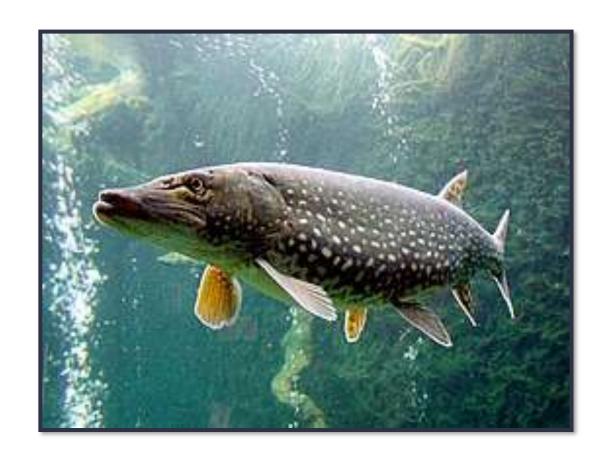
структурні

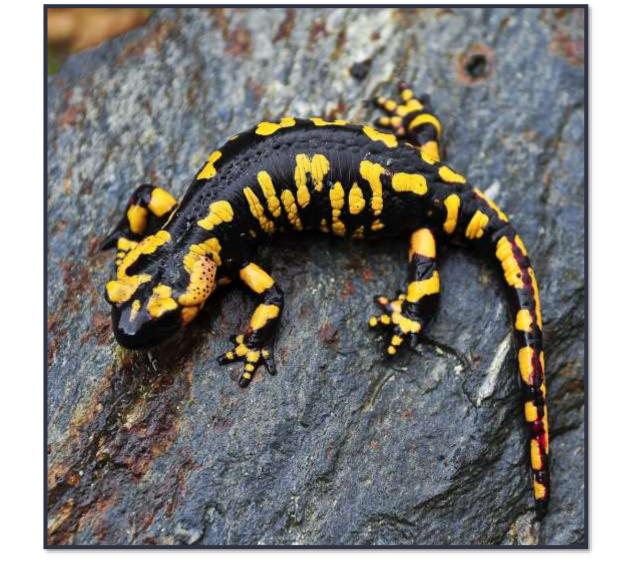
поведінкові

фізіологічні

Структурні пристосування

_{Підручник.} Сторінка

Фізіологічні пристосування

Виникають як зміни життєвих функцій на впливи чинників неживої та живої природи. У спекотну погоду в рослин посилюється випаровування через продихи, а в багатьох тварин — потовиділення. Перед зимовою сплячкою у ведмедів накопичуються жирові запаси, а листяні дерева на зиму скидають своє листя.

Підручник. Сторінка 189

Поведінкові пристосування

Проявляються як сукупність дій чи реакцій організмів, спрямованих на захист чи задоволення природних потреб. Складання й опускання листочків квасениці — захисна реакція на механічне подразнення, танок бджіл — дії для передачі інформації про нектар і пилок.

Поміркуй

Як рослини захищаються від поїдання?

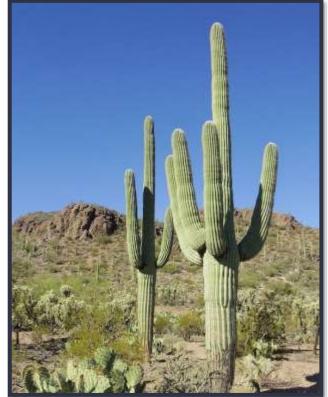

Підручник. Сторінка **189**

Захисні колючки й шипи

підручник. **Сторінка**

Жалкі волоски

Цікаво, чи є люди, які не отримали від кропиви уроку про те, що її краще не чіпати? Листки і стебла цих рослин покриті гострими волосками, кінчики яких легко проколюють покриви. Від зіткнення вони ламаються, і під шкіру потрапляє пекуча мурашина кислота.

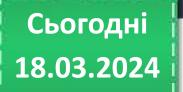
Гіркий сік

_{Підручник.}
Сторінка

BCIM pptx

Рослинні отрути

Певні рослини здатні утворювати речовини, що роблять їх неїстівними для тварин.

Підручник. Сторінка 190

Робота в підручнику

підручник. **Сторінка**

190

Розглянь малюнок 214.

Роздивись уважно, які на вигляд квітки й плоди отруйних рослин. Запам'ятай їхні назви!

Беладонна

Роздивись уважно, які на вигляд квітки й плоди отруйних рослин. Запам'ятай їхні назви!

Пасльон солодко-гіркий

Дурман

Поміркуй

Як тварини захищаються від хижаків?

_{Підручник.} Сторінка

Забарвлення

_{Підручник.} Сторінка

Маскування

підручник. **Сторінка**

Майстрами камуфляжу є хамелеони, восьминоги, каракатиці, у шкірі яких для цього є особливі клітини з речовинами-барвниками

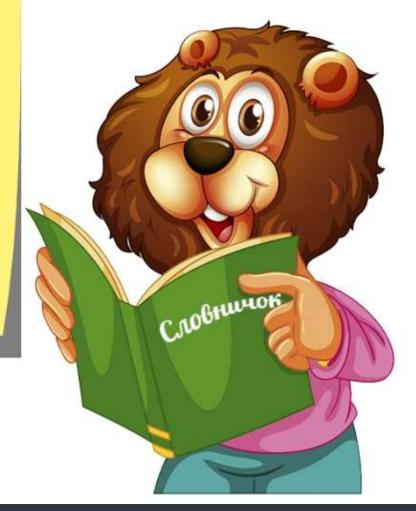

_{Підручник.} Сторінка

Мімікрія — подібність одних тварин чи рослин до інших або до предметів навколишнього середовища.

Отруйність

Фізкультхвилинка

Органи захисту

Улюбленою холодною зброєю багатьох комах і павукоподібних є жало: в ос воно має вигляд стилета, у бджіл — гарпуна, у скорпіонів — вигнутого клинка.

_{Підручник.} Сторінка

Хімічною зброєю користуються мурахи, жуки-бомбардири, скунси, восьминоги.

Сторінка

Робота в підручнику

_{Підручник}. Сторінка

192

Розгляньте малюнок 216 «Отруйні тварини України»

Поведінкові реакції

Усі прояви поведінки тварин, спрямовані на уникнення небезпеки, об'єднують у захисну поведінку. Це відлякування, втеча, колективна оборона, прикидання мертвими, вартування, відволікання уваги хижака, напад тощо.

Підручник. Сторінка

Дай відповіді на запитання

Що таке пристосування? Навіщо вони рослинам і тваринам?

Вправа «Трибуна думок»

Наведи приклади захисних пристосувань у хижаків та їхніх жертв.

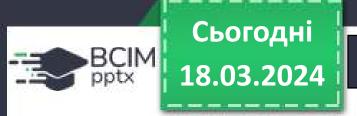

Домашнє завдання

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Підручник § 42, ст. 189-193, опрацювати; запитання ст. 193 (1,2 усно) скласти конспект.

Своєю роботою на уроці я ...

Урок здався мені...

Протягом уроку я ...

Мій настрій ...

Матеріал уроку був для мене ...

